

Jak to
umí v

MAS PODCHLUMÍ

ZPRAVODAJ MAS PODCHLUMÍ, Z.S.

PODZIM 2025

1 20 LET MAS PODCHLUMÍ

Už dvacet let MAS Podchlumí spojuje lidi, kteří chtějí zlepšovat život ve svém regionu – od prvních kroků až po stovky realizovaných projektů.

2 ROZHOVORY

Dva inspirativní rozhovory s lidmi, kteří mění své okolí – začtěte se s námi a nechte se vtáhnout do příběhů plných energie a odhodlání.

6 MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

MAP přináší zdravý životní styl, vědu, umění i poezii do škol – vzdělávání v regionu ožívá díky společné spolupráci.

foto Marcela Nosková

„MAS Podchlumí slaví dvacítku!“

DVACET LET NA SPOLEČNÉ CESTĚ KRAJINOU OVOCE A PÍSKOVCE

Možná si kladete otázku, proč vlastně místní akční skupiny před více než 20 lety začaly vznikat. Jednoduše proto, že **nikdo nezná potřeby regionu tak dobře jako lidé, kteří v něm žijí**. A právě oni mají nejlepší nápady, jak své okolí zlepšit – jestli postavit hřiště, opravit kulturní dům, oživit centrum obce, pomoci školce nebo podpořit nové podnikání. Jen to chtělo někoho, kdo ty nápady spojí, dá jim směr a pomůže najít peníze na jejich uskutečnění.

Proto se v prosinci roku **2005** sešli u jednoho stolu lidé z našeho regionu, které spojovala jedna myšlenka: **zlepšovat život ve svém kraji** – odspodu, společně a s respektem k tomu, co naše území dělá jedinečným. Měli jedno společné: záleželo jim na tom, kde žijí. A chtěli s tím něco udělat. Tak vznikla místní akční skupina Podchlumí.

Nebyl to nápad z kanceláře ministerstva. Byl to spontánní krok lidí, kteří už měli zkušenost se spoluprací – například v rámci Mikroregionu Podchlumí, který vznikl už v roce 1999. Hlavní **iniciátorka, Mgr. Martina Berdychová**, se se svým aktivním přístupem a zkušenostmi

výrazně zasloužila o vznik sdružení. O tom, jak na tuto dobu vzpomíná, si můžete přečíst na str. 3. Přidalo se Město Hořice, Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy, zemědělci ZD Podchlumí Dobrá Voda a Petr Kareš, neziskovky i aktivní občané. A **20. prosince 2005** bylo založeno občanské sdružení Podchlumí o. s. (v roce 2015 transformováno na MAS Podchlumí, z. s.), které od samého začátku sídlí v budově obecního úřadu v Holovousích.

Předsedou MAS byl od prvopočátku **Ing. Tomáš Gabriel**, od roku 2014 převzala tuto roli **Mgr. Jana Němečková**, která na jeho práci navázala s energií a důrazem na spolupráci s místními partnery, rozvoj komunitních projektů a otevřenou komunikaci v rámci celého území MAS. Na pozici hlavního manažera kanceláře MAS se vystřídal 5 zaměstnankyň, ale za celou dobu působení MAS v ní pracovalo více než 20 osob. Za celou dobu existence MAS tvoří její pevné základy tři ženy, které stály u jejího zrodu a zůstaly jí věrné dodnes – Tereza Šubrtová, Petra Barešová a Helena Kráčmarová.

Naše území má své **kořeny hluboko v krajině** – v sadech, kde zrají historické lokální odrůdy ovoce, které již od roku 1994 zachraňuje a udržuje VŠÚO Holovousy. Například typické odrůdy, jako je jablko Malinové holovouské nebo třešeň Karešova (srdcovka). Tradici tu má i dobrovodské zelí, bašnický mák, obilí a další zelenina. Lomy s pískovcem tvořily nejen naše památky, ale i duši kraje. Právě tato krajina, plná tradic a možností, byla inspirací i pro název naší strategie: **Na společné cestě krajinou ovoce a pískovce**.

Dnes MAS Podchlumí pokrývá území **42 obcí** na ploše **276 km²** a sdružuje **38 partnerů** z řad obcí, zemědělců, podnikatelů i neziskových organizací. Jsme otevřené společenství – každý, komu záleží na budoucnosti našeho venkova, je u nás vítán.

Místní akční skupiny proto fungují trochu jako spojka mezi lidmi a možnostmi. Pomáhají plánovat, vysvětlovat, psát projekty, hlídat pravidla, a hlavně – táhnout za jeden provaz. Neřídí obce shora, ale pomáhají zdola. Pomáhají proměňovat nápady ve skutečnost.

Za dvacet let jsme pomohli přivést do regionu desítky milionů korun, zrealizovat stovky projektů a hlavně – spojit lidi, kteří chtějí něco změnit. Dnes už ale MAS Podchlumí není „jen o dotacích“. Věnujeme se celé šíři aktivit, které pomáhají rozvíjet venkov každodenně – nejen papírově. Pomáháme obcím i školám s přípravou projektů, poskytujeme poradenství, půjčujeme vybavení (stánky, pódium, vzdělávací pomůcky), spolupracujeme s VOŠ Hořice, podporujeme komunitní energetiku, realizujeme projekt MAP pro ORP Hořice i komunitní aktivity. Také udělujeme značku **PODKRKONOSÍ** regionální produkt@ a prezentujeme se na akcích Slavnosti holovouských malináčů, Otevírání turistické sezony a Festival regionálních produktů nebo NUDA? ... neznáme!

Děkujeme všem, kdo byli a jsou součástí tohoto příběhu. Protože MAS Podchlumí není jen organizace – je to společenství lidí, kteří nejsou lhostejní ke svému okolí. A právě v tom vidíme naši sílu i budoucnost.

Těšíme se na další roky. Protože **cesta krajinou ovoce a pískovce zdaleka nekončí**.

MILÁ A SYMPATICKÁ DĚVČATA, ŘÍKÁ S ÚSMĚVEM ING. VÁCLAV LUDVÍK

Ing. Václav Ludvík byl dlouholetým ředitelem Výzkumného a šlechtitelského ústavu ovocnářského v Holovousích, kde strávil celý svůj téměř padesátiletý profesní život. Holovouský ústav byl také jedním ze zakladatelů místní akční skupiny MAS Podchlumí.

Pane Ludvíku, dovoluje nám začít osobně – jak se Vám daří?

...“smích“... Přiměřeně věku. Nejvíce mi dělá radost trávení času se svými dětmi a vnoučaty. Společná dovolená celé rodiny u moře byla moc fajn. To mě velmi potěšilo.

Kdo stál u zrodu MAS Podchlumí, z. s.?

Základ tvořili aktivní lidé přímo z území. Klíčovou roli sehrála Mgr. Martina Berdychová, tehdejší starostka obce Holovousy, která patřila k hlavním iniciátorům myšlenky vytvořit místní akční skupinu. Já, jako zastupitel Královéhradeckého kraje, jsem se dlouhodobě věnoval problematice venkova a snažil jsem se přenést své zkušenosti z krajské úrovně do konkrétních kroků v regionu. Věděl jsem, jaké výzvy venkov řeší, a chtěl jsem přispět k tomu, aby se do území podařilo přivést nové finanční prostředky a podpořit rozvoj veřejných služeb, infrastruktury i rodinné politiky. Před založením MAS proběhla řada jednání, jichž se účastnili

zástupci veřejného a soukromého sektoru. Byli to představitelé města Hořice, Mikroregionu Podchlumí, ovocnář Petr Kareš, zemědělský podnikatel Ing. Jaromír Musil, Ing. Luboš Horník – ředitel ZD Podchlumí Dobrá Voda a další.

Vybavujete si nějaký konkrétní projekt, podpořený z výzev MAS, který Vás zaujal?

Takových projektů byla celá řada a jeden jediný bych těžko vybíral. Nejvíce oceňuji celkové zaměření MAS Podchlumí, z. s. a její práci s cílovými skupinami. A přiznám se, že když jsem slyšel zkratku „MAS“, vždy jsem si představil Milá A Sympatická děvčata, která zde pracovala.

Ačkoliv VŠÚO, který jste v té době vedl, nezískal dotaci z MAS, vnímal jste její význam?

Rozhodně ano. I když jsme čerpali finanční prostředky z jiných dotačních titulů, MAS pro mě vždy představovala naději pro venkov. Nabízela prostor, kde se setkává aktivita s konkrétní pomocí.

Vaše jméno je spojeno i s plánem na nový výzkumný ústav. Jak to tehdy bylo?

O dotační politiku EU jsme se s kolegy začali zajímat již v průběhu roku 2006. S přibývajícím informacemi jsme hledali možnosti, jak se s našimi v tu dobu pouze teoretickými požadavky ve složitém systému najít. Byli jsme vedeni snahou získat evropsky konkurenceschopné moderní pracoviště a zbavit se závislosti na majetku restituentů /vlastníků/. Určité obrysy začal mít náš záměr již koncem roku 2007. Aktivní zpracování projektu, včetně všech náležitostí, a že jich bylo, se naplno rozběhlo o rok později. V roce 2009 jsme využili příležitosti a podali žádost o dotaci na vybudování nového areálu VŠÚO v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI), jehož cílem bylo posílit výzkumný a inovační potenciál České republiky. První pokus ale úspěšný nebyl – žádost byla vrácena kvůli vysokým nákladům projektu, které tehdy dosahovaly téměř 920 milionů korun včetně DPH. Přesto jsme se nechtěli vzdát myšlenky na nové moderní pracoviště. Nezbylo než projekt důkladně přepracovat. Upravený návrh jsme podali v listopadu 2009 a následně se naše organizace stala jedním z podpořených regionálních center aplikovaného výzkumu.

Co byste MAS Podchlumí, z. s. popřál do budoucna?

Aby MAS dál zůstala blízko lidem – skutečně naslouchala venkovu a pečovala o jeho potřeby. Ať neztrácí energii, odvahu a smysl pro realitu, protože právě to venkov potřebuje. Přeji všem, kdo v MAS pracují, vytrvalost, dobré nápady a dostatek prostředků na jejich usku-tečnění. Věřím, že MAS Podchlumí, z. s. bude i nadále hybnou silou pozitivních změn.

DVACET LET PO CESTÁCH KRAJEM OVOCE A PÍSKOVCE

268 PROJEKTŮ, KTERÉ MĚNÍ TVÁŘ REGIONU

Když se spojí dobrý nápad, potřeba z území a pomoc s dotačním financováním, vznikají projekty, které zlepšují život lidem v regionu. Místní akční skupina MAS Podchlumí, z. s. je již 20 let průvodcem i partnerem pro obce, občany, spolky, podnikatele i neziskové organizace. Výsledek? Už více než 260 realizovaných projektů za 140 milionů korun. Pojďme si připomenout, co všechno se společně podařilo.

Bezpečně pěšky i na kole – když veřejný prostor dává smysl

Bezpečný pohyb po obci je něco, co většina z nás bere jako samozřejmost – dokud ho nezačne postrádat. Proto vzniklo **16 nových chodníků**, které propojují školu, zastávku, hřiště i úřad – a hlavně chrání chodce před provozem. K tomu přibýly **přechody pro chodce, místa pro přecházení, veřejné osvětlení u chodníků a bezpečná autobusová zastávka**, kde se dá pohodlně a bezpečně čekat. A protože bezpečnost se netýká jen chůze, ale i jízdy na kole, vznikla i **nová cyklostezka a lávka pro pěší přes rušnou I/35**, které zajišťují bezpečnou průjezdnost Hořickem a motivují k aktivnímu pohybu.

Školy a školky, kam se děti těší

Obec, která má fungující školu, má budoucnost a získává na atraktivnosti pro mladé rodiny. Právě školy a školky jsou místem, kde děti začínají objevovat svět, ideálně v bezpečném, podnětném a příjemném prostředí.

V základních školách vznikly **tři nové odborné učebny, nový kabinet** a také **plně bezbariérové zázemí** – včetně výtahu, kompenzačních pomůcek a WC. Dva projekty zajistily i fungování školního klubu a družiny v **montessori vzdělávání**. V jedné z obcí podpora zajistila i **autobusovou dopravu do školy** s doprovodem, což výrazně zlepšilo dostupnost pro děti z okolí.

Výrazná modernizace proběhla i v **mateřských školách**. V regionu bylo realizováno **devět projektů**, které se týkaly úprav tříd, kuchyní, sociálního zázemí nebo jídelen. Pořízen byl také **altán pro venkovní výuku** a třeba i **elektrický kompostér**, který propojuje praktickou výchovu s udržitelností.

Obce, které žijí – prostor pro komunitu, setkávání i spolky

Silná obec nestojí jen na domech a silnicích, ale především na lidech – a na místech, kde se mohou potkávat, tvořit, oslavit důležité chvíle, pečovat o své okolí nebo se zapojit do společného dění.

Citelná proměna veřejného prostoru se uskutečnila ve 25 obcích. Díky projektům přes MAS byly revitalizovány návsi, vysazeny aleje, obnoveny zelené plochy a pořízeny nové lavičky, herní prvky nebo mobiliář. Vznikly nebo byly obnoveny také **hřbitovní zdi, obslužné lávky, orientační systémy, parkové cesty i dopravní značení**. Nechyběly ani praktické investice do **komunální techniky** – od traktorů, sekaček až po křovinořezy. To obcím pomáhá efektivněji pečovat o veřejný prostor.

Dalších **21 projektů** posílilo **komunitní zázemí a vybavení** – často ve formě **herních a sportovních hřišť, party stanů a pivních setů** pro pořádání venkovních akcí, **pořízení mola, komunitního mobiliáře** nebo **zázemí pro drobné spolkové aktivity**.

Významná část podpory mířila také k místním neziskovým organizacím. **Deset projektů podpořilo modernizaci jejich zázemí** – klubovny, místnosti nebo sdílené prostory – a dalších **sedm projektů pořídilo nové vybavení**, které členům těchto spolků umožňuje pořádat akce, tvořit s dětmi, pracovat se seniory nebo jednoduše být dostupní pro komunitu.

A právě v tom je síla těchto projektů: možná nejsou vždy okázalé, ale mění každodenní realitu lidí v obcích. Díky nim dnes najdete v Podchlumí více míst, kde to žije a něco se děje. Obce, u nichž se komunita setkává nejen při volbách – ale i při práci, radosti a sdílené péči o svůj domov.

Dobíjecí stanice a stojany na kola v Miletiň

Pomoc, která má smysl – služby pro lidi, kteří to potřebují

Ne každá obec má školu nebo podnikatele, ale téměř každá má někoho, kdo potřebuje pomoc. A právě tady vstupují do hry projekty zaměřené na **sociální služby**.

Díky této podpoře bylo pořízeno celkem **9 osobních automobilů pro terénní službu osobní asistence** – auta, která denně vyjíždějí za seniory, nemocnými nebo lidmi s postižením. Pomáhají jim zvládat běžné úkony, obstarat léky, potraviny nebo prostě nebyť sami. A tím jim umožní zůstat doma.

Součástí projektů bylo také **vybavení pro osobní asistenci, kompenzační pomůcky**, ale i **modernizace zázemí** neziskových organizací, které tyto služby poskytují. U některých projektů došlo i ke **vzniku pracovních míst**, což má přímý přínos nejen pro klienty, ale i pro venkovský pracovní trh.

Tyto projekty jsou často méně vidět – neukazují se na billboardech, nebývají slavnostně zahájeny. Ale přesto mají obrovský význam. Každý den pomáhají lidem v obtížné situaci a přinášejí do obcí to, co je často nejvzácnější: přítomnost a blízkost.

Lávka v Dobré Vodě u Hořic

Městské informační centrum Hořice

Ubytovací kapacity Dachova

Požární přívěs pro hašení v Ostroměři

Dobrovolní hasiči – jistota v každé obci

Součástí každé živé obce je také její **sbor dobrovolných hasičů**. MAS Podchlumí podpořila celkem **pět projektů**, které směřovaly právě sem. Díky nim se podařilo pořídit **hasičské dopravní auto, terénní zásahové vozidlo s přívěsem, další dva požární přívěsy, termokameru, radiostanici**, ale také **vnitřní vybavení zbrojnice** – například **audiotechniku, notebook, dataprojektor nebo plátno**. V jednom z projektů došlo i na **modernizaci topení v hasičské zbrojnici**, což výrazně zlepšilo podmínky pro každodenní činnost jednotky.

Dobrovolní hasiči v obcích nejsou jen záchranným prvkem v krizových situacích. Hrají důležitou roli v komunitním životě, zapojují se do kulturních a sportovních akcí, vedou mládež a často jsou hybnou silou obecního dění. Podpora jejich vybavení tak znamená nejen větší bezpečí, ale i atraktivnější život v obcích.

Silnější venkovské podnikání

Venkov není jen místem k bydlení, ale i prostorem, kde se tvoří hodnoty. **Místní podnikatelé a zemědělci zaměstnávají lidi, pečují o krajinu, inovují tradiční výrobu a rozvíjejí služby**.

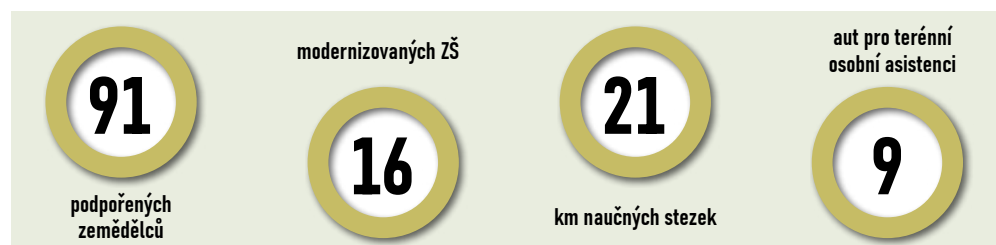
Podpora mířila například do **rozšíření výroby a modernizace provozoven** – podnikatelé pořizovali CNC soustruhy, hydraulické lisy, automatické baličky, sušárny, zařízení na výrobu mydel, techniku na zpracování léčivých bylin

nebo třeba technologii pro výrobu hořících trubíček.

Zemědělci a zemědělská družstva využili dotační podporu velmi aktivně a investovali do širokého spektra techniky ve více než 90 projektech. V regionu tak přibýlo nejméně šest nových traktorů a tři teleskopické manipulátory, které pomáhají s přepravou i obsluhou skladů. Pořízeny byly čtyři **mulčovače** pro údržbu pastvin a sadů, **tři čelní nakladače** s příslušenstvím, **dva diskové podmítače** a několik **shrnovačů píce**. Dále zemědělci pořídili **technologie pro dojení, větrání, napájení a krmení hospodářských zvířat** – a to jak pro velké provozy, tak i pro drobné chovy.

Kromě toho se investovalo také do **vybavení moštáren, setřasačů ovoce, plníček, myček a drtičů, ale také do mořiček osiva, cisteren na vodu a přívěsů na seno, balíky nebo mléko**. V několika případech byly zakoupeny také **navigační systémy do traktorů** nebo **technologie pro vytápění a ventilaci chovných prostor**. Kromě techniky šla část prostředků také na **modernizaci hospodářských budov, úpravy stájí, výstavbu zpevněných ploch nebo pořízení mobilního kurníku**.

Tyto investice zásadně posilují soběstačnost a efektivitu zemědělských provozů v regionu. Nejde jen o „techniku do pole“ – jde o schopnost udržet práci, kvalitu a tradici ve venkovském prostoru.

Čistící linka na zrniny ZD Bašnice

Lesní pramen Kalíšek v Hořicích

Veřejné prostranství v obci Butoves

Veřejné prostranství v Chroustově

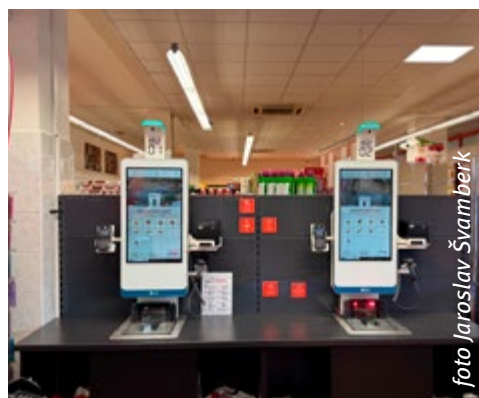
TECHNOLIE A ODVAHA Z VENKOVA. PRVNÍ PODNIKATELSKÉ PROJEKTY Z OP TAK JSOU HOTOVÉ

Od chytrého řezacího plotru na kokardy (slavnostní mašle) až po mobilní aplikaci pro sadaře – první dokončené projekty z **výzev MAS Podchlumí v rámci OP technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027** ukazují, že i **malé firmy z regionu dokážou držet krok s dobou**. Díky evropské podpoře se digitalizuje výroba, zrychlují služby a zlepšuje kontakt se zákazníky.

Rodinná firma **BY ANLI CZ s. r. o. z Úhlejova**, známá jako Kokardy Andy, realizovala projekt **„Digitalizace vnitropodnikových procesů firmy BYANLI CZ“**. Výsledkem je nový web, e-shop, moderní stroje na výrobu kokard a potisků. Co dřív vznikalo ručně, je dnes rychlé a automatizované – a firma zvládne víc zakázek ve vyšší kvalitě.

Společnost **Švamberk Invest, s. r. o.** spustila díky projektu **„Zřízení hybridní prodejny potravin s provozem 24/7“** v Hořicích první bezobslužný obchod v kraji. Nakoupit tu lze kdykoli, přes aplikaci nebo čipovou kartu. Model zaujal i okolní obce – třeba Boháňku, která v její spolupráci otevřela vlastní nonstop „špajzku“.

Moderní technologie pomáhá i ve **Výzkumném a šlechtitelském ústavu ovocnářském Holovousy s. r. o.**, který vytvořil z projektu **„Tvorba mobilní aplikace pro práci ve výzkumných sádech“** nástroj usnadňující sběr a zpracování dat v terénu. Výzkumní pracovníci tak už nepracují s papíry, ale s moderní aplikací.

Samoobslužné pokladny v prodejně Švamberk 24/7

A podnikatel **Josef Stejskal** z Červené Tře-
mešné díky projektu **„Pořízení CNC dřevobrá-
běcího stroje, ERP a CAD/CAM stanice“** zavedl do výroby nábytku automatizaci a digitální řízení. Výroba je rychlejší, přesnější a firma konkurenceschopnější.

CNC dřevobráběcí stroj s ERP a CAD/CAM stanicí Josefa Stejskala

Díky výzvě MAS Podchlumí v rámci OP TAK se podařilo podpořit čtyři velmi rozdílné, avšak stejně inspirativní projekty. Spojuje je odvaha inovovat a touha dělat věci lépe – **právě tak vzniká moderní venkov**.

LIDÉ, NÁPADY, KRAJINA – UŽ DVACET LET SPOLEČNĚ

Z MALÉHO TÝMU SILNÁ ORGANIZACE: 20 LET MAS PODCHLUMÍ OČIMA ZAKLADATELKY MGR. MARTINY BERDYCHOVÉ

Když před dvaceti lety vstoupila do ČR **iniciativa LEADER** a začaly vznikat místní akční skupiny, jako lidí rozvoje venkova, v Podchlumí jsme u toho nemohli chybět. Měli jsme dobře nastavený svazek obcí Podchlumí, realizovali jsme řadu smysluplných projektů, ale iniciativa LEADER nám otevřela pro území Podchlumí nové možnosti. Jako první jsme s Helcou Kráčmarovou prošly kurzem manažerů MAS, začala jsem pracovat na strategii, podařilo se zapojit město Hořice, které nebylo členem svazku obcí Podchlumí, také okolní obce na Hořicku a hlavně další partnery. Protože smyslem masek bylo,

aby v území nerozhodovali jen zástupci obcí a měst, ale i zemědělci, podnikatelé, neziskovky. A to se povedlo.

Na počátku jsem byla manažerkou masky na „plný úvazek“ a postupně se nám podařilo získat první prostředky. Naším cílem bylo, aby MASKa nebyla jen pouhou malou dotační kancelář, která přerozděluje finance z jednotlivých operačních programů EU (nejdříve to byly jen finance přes ministerstvo zemědělství), ale aby přinášela vlastní smysluplné rozvojové projekty, byla partnerem, podporovatelem, pomáhala jednotlivým členům s jejich projekty, žádostmi

o dotace, prostě byla místem, kam se všichni z Podchlumí mohou se svým projektovým zá-
měrem obrátit a dostanou podporu a pomoc.

MAS Podchlumí se daří, dnes se na jeho činnost dívám trochu s odstupem a mám radost. Stalo se poměrně širokou agenturou, neřeší jen oblast rozvoje venkova – zemědělství a obcí, ale pomáhá i v oblasti vzdělávání, sociální, energetických úspor, technologických inovací, ...

Po 20 letech se naplnilo původní očekávání – **Podchlumí se rozvíjí**, využívá všechny dostupné finanční podpory a je partnerem. A za to moc současnému týmu MAS Podchlumí děkuji!

SPOLUPRACÍ ZA ŽIVÝ VENKOV: KDYŽ SE V KRAJINĚ OBJEVÍ MAMUT A VE SKŘÍNI KUCHARKA

Místní akční skupina MAS Podchlumí, z. s. se během let zapojila do celé řady projektů spolupráce, které přinesly konkrétní výsledky do obcí, krajiny i komunit. Posílily rozvoj regionu Podchlumí a místních komunit prostřednictvím sdílení zkušeností, společných aktivit a partnerství, a zanechaly v regionech trvalé stopy.

Zrodila se třeba **Ovocná stezka Podchlumím**, která provádí návštěvníky krajinou sadů, kolem památek i chráněných luk od Kamenice přes Konecchlumí až do Podhorního Újezdu a Ostroměře – a navazuje na ni i metodika pro výsadbu tradičních a odolných stromů, vzniklá v rámci projektu **Milion stromů**. V Ostroměři zase vznikla naučná stezka **Po stopách Eduarda Štorcha a Karla Zemana**, kterou zdobí kovová socha mamuta v Ostroměři – dnes už známý symbol této trasy.

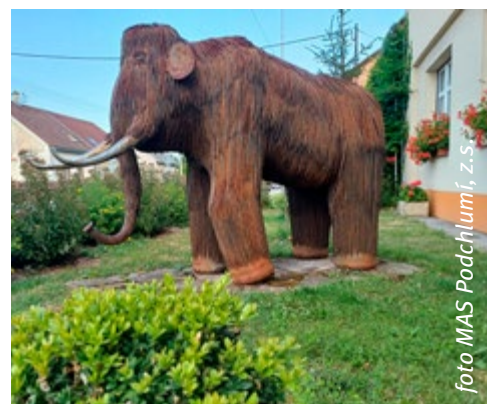
Výrazné výstupy přinesl i projekt **Venkovské tradice v krajině**, díky němuž vznikla například kuchařka s recepty z původních odrůd ovoce a tradičních surovin. Výstavy, trhy a slavnosti

nově doplnilo vybavení jako pódium, stánky nebo informační tabule.

V projektu **Dědictví našich předků** se podařilo oživit výstavou o zvonařství kostel v Konecchlumí. A možná si vzpomenete i na cestovní knížku **Putování po dědictví našich předků**. Projekt **Komunitní venkov** zase podpořil vznik komunitních prostor – například keramických dílen, knihoven či zázemí pro semináře, kterých se uskutečnilo desítky prostřednictvím proškolených lektorů.

Informační systém **Venkovská tržnice**, i když dnes už nefunguje, sehrál ve své době důležitou roli – propojil místní výrobce a obyvatele a přispěl k lepší informovanosti v obcích. MAS Podchlumí pořídila v rámci projektu devět informačních vitrín, z nichž některé slouží dodnes.

Projekty spolupráce byly cestou, jak společnými silami obnovit to, co dělá venkov venkovem – tradice, péči o krajinu, sousedské vztahy i hrdost na vlastní kořeny.

KRAJINOU PODCHLUMÍ PO NAUČNÝCH STEZKÁCH

Krajina Podchlumí není jen malebná – je plná příběhů, chutí i překvapení. Na ploše necelých 22 kilometrů vás čekají čtyři naučné stezky, které zaujmou rodiny s dětmi, milovníky historie i přírody.

V Ostroměři se můžete projít **Naučnou stezkou Eduarda Štorcha a Karla Zemana**, která spojuje pravěk s filmovým uměním. Obě osobnosti v Ostroměři působily, a tak se tu dozvíte nejen o archeologii, ale i o tom, jak vznikaly slavné české dobrodružné filmy.

Na své si přijdou i milovníci ovoce a venkova – **Ovocná stezka Podchlumím** vás provede krajinou ovocných sadů, starých odrůd a voňavých alejí, které jsou pro region typické. Propojuje agroturistiku a klasickou turistiku a najdete na ní mnoho informací o pěstování ovoce v tomto kraji.

V Miletíně vás čeká **Naučná stezka K. J. Erbena**, která přibližuje život slavného básníka a autora Kytice. Stezka vede jeho rodným městem a nabízí nejen poetická zastavení, ale i klidné výhledy do krajiny.

A pokud hledáte spojení přírody a pohádkové atmosféry, zamiřte na **Chlumíčkovu naučnou stezku**. Krátká, ale poutavá trasa zavede návštěvníky do lesa plného zajímavostí o přírodě a životě v lesním ekosystému – ideální pro výlet s dětmi.

Chlumíčková stezka v Hořicích

Naučná stezka K. J. Erbena v Miletíně

PODCHLUMÍ ROSTE DÍKY EVROPSKÝM DOTACÍM. PROJEKTY Z IROP UŽ SLOUŽÍ LIDEM

Nové vybavení hasičům, krásnější návsi, modernější knihovny i lepší zázemí pro turisty a sociální služby – to vše přináší první dokončené projekty z **výzev MAS Podchlumí v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) 2021–2027**. Díky evropské podpoře a aktivnímu přístupu obcí a organizací se daří realizovat konkrétní potřeby místních obyvatel i návštěvníků. MAS Podchlumí tak naplňuje svou roli **spojovacího článku mezi evropskými fondy a skutečnými potřebami regionu** – a za každým úspěšným projektem je vidět konkrétní dopad.

Jedním z důležitých témat je **posílení bezpečnosti**. Hasiči z Miletína se mohou těšit z nového **speciálního terénního zásahového vozidla**, přívěsu, termokamery a další techniky, která byla podpořena z projektu **„Dovybavení jednotky JPO Miletín“**, jehož nositelem je

Město Miletín. Nové vybavení pomůže zkrátit dobu zásahu v těžko přístupném terénu. Také **Obec Ostroměř** investovala do hasičské techniky – v rámci projektu **„Pořízení požárního přívěsu pro hašení – JSDH Ostroměř“** získala jednotka nový přívěs pro zvýšení své akceschopnosti.

Prostor dostala také **kultura a vzdělávání**. **Město Vysoké Veselí** realizovalo projekt **„Modernizace veřejné knihovny ve Vysokém Veselí“**, který přinesl nové vybavení, techniku, zázemí pro čtenáře i moderní knihovní software. Podobnou proměnou prošla také **Městská knihovna Hořice** díky projektu **„Modernizace Městské knihovny Hořice“**. Zlepšilo se v ní stavebně-technické zázemí a zrekonstruovaly se stávající prostory pro děti, mládež i veřejnost.

Nezapomnělo se ani na veřejná prostranství. **Obec Butoves** obnovila svou náves skrze

projekt **„Rekonstrukce návsi v Butovsi“**. Podařilo se vytvořit místo, které slouží jako přirozené centrum obce – pro setkávání, odpočinek i společenské akce. Podobnou proměnou prošla také **místní část Chroustov** v obci **Úhlejov**, kde proběhla **„Revitalizace veřejného prostranství – Chroustov“**. Projekt citlivě obnovil zeleň, vodní prvky i mobiliář, včetně opatření na podporu biodiverzity.

Kvalitu života zvyšují i investice do **sociálních služeb**. Spolek **Domeček plný koleček, z. s.** v Hořicích realizoval projekt **„Vybudování skladů – zázemí osobní asistence v ORP Hořice“**. Jeho cílem bylo posílit zázemí pro poskytování terénních služeb a pořídit nové kompenzační pomůcky pro péči o klienty.

Pro turisty a návštěvníky vznikají lepší služby díky dvěma projektům. **„Stavební úpravy interiéru informačního centra Hořice“** v podání **Města Hořice**, a také **„V Miletíně se neztratíte, budete tu jako doma, aneb turisté vítání“**, který realizovalo **Město Miletín**. Oba projekty pomohly zlepšit orientaci a komfort turistů – ať už novým vybavením infocentra, navigačními prvky nebo digitálními panely.

Na školství nezapomnělo **Město Hořice**, které v projektu **„Odborná učebna ZŠ Na Daliborce Hořice“** vybavilo nově vzniklou podkrovní učebnu fyziky a chemie, která bude využívána také pro komunitní aktivity v odpoledních hodinách mimo výuku.

Díky dobře zacíleným výzvám MAS Podchlumí a pečlivě připraveným projektům ze strany obcí a organizací se daří měnit region k lepšímu – **prakticky, smysluplně a v přímé návaznosti na každodenní potřeby lidí**. První dokončené projekty z období 2021–2027 jsou toho nejlepším důkazem.

Modernizace veřejné knihovny ve Vysokém Veselí

Terénní zásahové vozidlo a přívěs pro hašení JPO III Miletín

Modernizace Městské knihovny Hořice

foto Michal Luďvík

foto Město Vysoké Veselí

KOŘENY MÁME V KRAJINĚ, SÍLU V LIDECH

DÍKY PODPOŘE Z PRV A SZP OBCE MODERNIZUJÍ, PODNIKATELÉ ROSTOU A KRAJINA OŽÍVÁ

Region Podchlumí má co nabídnout – krajinu plnou pískovcových památek, ovocných sadů a výsledků poctivé práce místních lidí. A právě zde se potvrzuje, že i menší projekty mohou mít velký dopad. Díky aktivitám místní akční skupiny MAS Podchlumí, z. s. se venkov mění k lepšímu.

Spolek úspěšně navázal na své předchozí působení a i v programovém období 2021–2027 pokračuje v podpoře obcí, podnikatelů, spolků i péče o krajinu. Nová dětská hřiště, moderní technologie ve školních jídelnách, silnější zázemí pro místní firmy nebo citlivé zásahy do přírody – to všechno je výsledkem aktivní práce MAS Podchlumí.

S jasnou vizí – pomáhat lidem na venkově žít lépe, podnikat chytře a pečovat o krajinu – vstoupila MAS do nového období s energií a konkrétními kroky. V rámci Programového rámce Společné zemědělské politiky (PR SZP) byly celkem vyhlášeny 3 výzvy, o které byl mimořádný zájem. Z celkové alokace 17,77 milionu Kč už bylo zarezerováno 16 milionů Kč na realizaci 56 projektových záměrů.

Pomoc směřuje tam, kde je opravdu potřeba – k živnostníkům, zemědělcům, obcím i do krajiny. Díky tomu Podchlumí nejen zachovává svůj jedinečný charakter, ale zároveň roste a rozvíjí se směrem k udržitelnější a kvalitnější budoucnosti pro všechny své obyvatele.

Oblast (Fiche 4): Místní podnikání v pohybu – když dobrý nápad má šanci

Podpora z MAS Podchlumí pomáhá drobným a středním podnikatelům v regionu růst, modernizovat provozovny, zavádět nové technologie nebo rozšiřovat nabídku služeb. Výzvy jsou nastaveny tak, aby si na podporu mohli sáhnout jak zavedené firmy, tak i menší živnostníci, kteří se snaží posunout o krok dál. A příklady z terénu dokazují, že zájem je opravdu velký a výsledky viditelné. Představujeme některé z nich:

V Miletíně firma **Pravé hořícké trubičky s. r. o.** – tradiční výrobce oblíbené regionální speciality bude investovat do nových strojů, které zlepší efektivitu i kvalitu výroby. Je to kombinace tradice a moderní technologie, která pomáhá firmě uspět i v silné konkurenci.

Mobilní kurník

Studio **Qubus s. r. o.**, pod vedením majitele Jakuba Berdycha, získalo podporu na nákup CNC stroje, počítače a drobného nářadí. Nové technologie umožní ateliéru v Holovousích realizovat designová a umělecká díla s vysokou mírou detailu a komplexnosti – tedy taková, která byla dříve ručními metodami obtížná či zcela nereálná.

Projekt paní **Jitky Kučerové** z Konecchlumí byl zaměřen na pořízení mobilního kurníku pro cca 100 nosnic. Chov slepic probíhá ve volném výběhu, je šetrnější k životnímu prostředí a zároveň zajišťuje vyšší kvalitu vajec.

V rámci modernizace živočišné výroby investovala společnost **AGRO Chomutice a. s.** do větrací technologie, která zlepšuje mikroklima v prostorách porodny pro krávy. To přispívá k větší pohodě zvířat a zlepšuje jejich zdravotní stav.

Nové cambridge válce umožní **Zemědělskému družstvu Podchlumí Dobrá Voda** efektivnější zpracování půdy, které přispívá k lepší klíčitosti osiva a ochraně vláh v půdě.

Paní **Veronika Nosková** z Rohoznice, podnikající v oblasti zemědělství, si pořídila čelní nakladač na traktor s příslušenstvím, které zahrnuje standardní lopatu, lopatu s přidržovacím ústrojím na hnůj (tzv. krokodýl) a rám s euroúchytem s minimálně dvěma místy pro bodce. Díky této technice může pracovat rychleji, bezpečněji a přesněji.

Oblast (Fiche 5): Obce v akci – když investice dávají smysl

Venkov nejsou jen louky a pole – jsou to také školy, hřiště, chodníky, společenské prostory. Fiche 5 pomáhá obcím v regionu Podchlumí rozvíjet veřejná prostranství, zlepšovat služby a zvyšovat kvalitu života místních obyvatel. A výsledek? Hmatatelný.

Čelní nakladač na traktor s příslušenstvím

Herní prvky v obci Nevratice

V **obcích Nevratice a Sobčice** byly nainstalovány nové herní prvky, které rozšířily možnosti trávení volného času pro děti a vytvořily bezpečný prostor pro jejich pohyb, hru i setkávání s vrstevníky.

V **Butovsi** se zaměřili na rekreační prostor. Vzniklo tak zázemí, které místní obyvatelé využívají k setkávání, volnočasovým aktivitám a sousedskému životu.

Sportovní zařízení města Hořice připravilo projekt, který ocení hlavně mladší generace – nové parkourové hřiště u městského bazénu, které přinese adrenalin i bezpečný prostor pro pohyb a trávení volného času.

Kvalitní školní stravování je základem zdravého vývoje dětí – a právě proto se několik škol a obcí rozhodlo investovat do modernizace kuchyní a jídelen. Mezi podpořenými jsou obce: **Holovousy, Dobrá Voda u Hořic a Chomutice, dále Základní škola a Mateřská škola, Vysoké Veselí a ZŠ a MŠ, Cerekvice nad Bystřicí.**

Údržba veřejných prostranství, zeleně nebo chodníků je pro malé obce často výzvou – zvláště pokud chybí vhodné vybavení. Díky podpoře mohou některé obce investovat do nové komunální techniky, která jim práci nejen usnadní, ale i zefektivní. Mezi podpořenými jsou tyto obce: **Cerekvice nad Bystřicí, Červená Třemešná, Rašín a Sobčice.**

Cambridge válce, ZD Podchlumí Dobrá Voda

Oblast (Fiche 6): Když se krajina stává spojencem

Nejen lidé, ale i krajina potřebuje péči. A právě na to cílí Fiche 6, která podporuje investice do tzv. neproduktivní infrastruktury – tedy do polních cest, mezí, alejí, biokoridorů nebo remízů, které pomáhají zadržovat vodu v krajině, chránit půdu před erozí, posilovat biodiverzitu a zároveň zpřístupňovat přírodu lidem.

Město Hořice do konce tohoto roku obnoví polní cestu pod Hlohovou kaplí, která je důležitou spojnicí mezi městem a chatovou osadou. Realizací tohoto projektu dojde ke zlepšení propustnosti katastrálního území města Hořice a k posílení krajinné hodnoty oblasti.

Chcete tip na výlet? Na podzim obec **Třtěnice** vysází novou ovocnou alej k rybníku Hluboký a bude pořízen mobiliář a interaktivní panely na téma – stromy, zvířata v lese a život v rybníce. Dojde k vytvoření krásného místa pro procházky a trávení volného času.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Komunální technika obce Cerekvice n. Bystřicí

OBCHOD, KTERÝ NIKDY NEZAVÍRÁ. INSPIRACE Z HOŘIC PROMĚNILA ŽIVOT I NA BOHÁŇCE

Představte si, že potřebujete v neděli večer mléko, čerstvý chléb nebo něco malého na zub. Nechce se vám do města a místní obchod má dávno zavřeno. V Hořicích tohle přestalo být problém – od loňského léta tam funguje **první bezobslužná prodejna v kraji**, kde si lidé mohou nakoupit kdykoli, ve dne i v noci. A právě tahle novinka se stala inspirací pro další místa v regionu.

Projekt firmy **Švamberk Invest, s. r. o.**, který vznikl díky podpoře z **Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)** ve výzvě **MAS Podchlumí, z. s.**, spojil tradiční obchod s moderní technologií. Přes den obsluhují zákazníci prodávачky, večer si už každý může nakoupit sám – stačí aplikace v telefonu, která je zdarma. Bez složitostí, bez front, bez stresu.

Z Hořic se nápad rozšířil do menší obce **Bohánka**, která se v roce 2024 ocitla bez prodejny. Místní obyvatelé, hlavně senioři, najednou neměli kde nakoupit. Obec se proto rozhodla vzít

situaci do vlastních rukou – a nejenže obchod zachránila, ale přetvořila ho v **moderní, přístupné a přátelské místo**, které žije 24 hodin denně. Ve spolupráci právě s firmou Švamberk Invest, s. r. o. vznikla **Naše špajzka** – bezobslužná prodejna s lidským rozměrem.

V obchodě je přes den přítomná prodávачka, která pomůže hlavně těm, kteří si s technologiemi zatím nerozumí. Večer je možné nakoupit bez obsluhy, ale stále bezpečně a jednoduše. Obchod navíc není jen místem nákupu – stal se **centrem dění**. U kávy se tu scházejí sousedé, na obrazovce běží novinky z obce, před obchodem je pergola s posezením. Je to místo, kde se lidé setkávají – a to je v malé obci k nezaplacení.

„Chtěli jsme nejen zachovat službu, ale nabídnout něco navíc – dostupnost, komfort a zároveň komunitní prostor. A hlavně možnost volby,“ říká starosta Bohánky Milan Heligr.

Podobné řešení může být inspirací i pro další obce, které se potýkají s uzavíráním

Bezobslužná prodejna Naše špajzka v obci Bohánka

venkovských prodejen. Projekt ukazuje, že s trochou odvahy, dobrým partnerem a podporou z místní akční skupiny lze **spojit tradici**

s inovací. A hlavně – že i malý obchod může mít velký dopad na kvalitu života lidí v regionu.

DVĚ DESETILETÍ PODPORY PRO VENKOV, PRO LIDI, PRO BUDOUCNOST

SILNÉ, FIT A S ÚSMĚVEM: MAP IV MĚNÍ ŠKOLY V MÍSTO ZDRAVÉHO ŽIVOTA

Od roku 2016 se na území ORP Hořice realizují projekty MAP – Místní akční plán vzdělávání. Tyto projekty podporují vzdělávání dětí a žáků ve věku 3 až 15 let, tedy v mateřských a základních školách. Nabízejí vzdělávací akce nejen pro děti a pedagogy, ale také pro vedení škol, nepedagogické pracovníky, zřizovatele, rodiče a širokou veřejnost.

Aktuálně běžící projekt **MAP IV** (prosinec 2023 – prosinec 2025) se zaměřuje na **zdravý životní styl** – a to hned z několika úhlů pohledu.

Jednou z prvních aktivit bylo **zapojení žáků druhého stupně ZŠ do tvorby školních jídelníčků**. Děti spolu s vedoucími školních jídelen navrhly vlastní zdravá a chutná jídla, která se pak skutečně vařila v jídelnách tzv. „devítiletěk“ na území ORP – konkrétně v listopadu 2024.

Velký úspěch sklidil i program **Zdravé zoubky**, který v zimních měsících navštívil řadu mateřských škol. Studentka dentální hygieny Kristýna Heligrová a její kolegyně děti zážitkovou formou učily, jak správně pečovat o své zuby. Nechyběly ani praktické ukázky čištění a veselé povídky. Podle ohlasů od učitelů si děti program užily a odnášely si nejen nové poznatky, ale i nadšení.

Na jaře se pozornost přesunula zpět na základní školy, kde byl spuštěn program **BUĎ SILNÝ A FIT**. Ten připravili dva zkušení odborníci: trenér **Petr Gotvald** z Rebels Gym v Hořicích a výživová specialista **Simona Schánilcová**, provozovatelka nutriční kliniky Nutrisimi v Lázních Běláhrad. Na všech základních školách v regionu ukazovali dětem, jak důležité je

propojit pohyb, pestrou stravu, kvalitní spánek, správné dýchání i duševní pohodu. A hlavně – vše předávali zábavně, interaktivně a s respektem k věku dětí. V průběhu programu prošlo jejich rukama přes 1300 žáků.

„Změna životního stylu je dlouhodobý proces. Jde o malé, ale pravidelné kroky,“ říká Petr Gotvald. „Stačí začít jednou drobnou změnou – třeba ranním pohybem, nebo lepší svačinou. A pokračovat dál,“ doplňuje Simona Schánilcová.

Lektorů jsme se zeptali i na jejich vlastní dětství, školní léta, názory na výživu dětí, drobné prohršky i to, co by doporučili rodičům i učitelům, kteří chtějí děti ke zdraví vést.

Celý rozhovor s nimi si můžete přečíst online zde:

Lektory programu Bud'silný a fit

foto Petr Gotvald

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ PRO ORP HOŘICE ZAŽIL ÚSPĚŠNÝ ROK PLNÝ INSPIRATIVNÍCH AKCÍ

Během uplynulých měsíců proběhla řada aktivit určených nejen pedagogům a žákům, ale také široké veřejnosti. Mnohé z nich zaznamenaly mimořádný zájem a potvrdily důležitost témat, kterým se MAP věnuje.

O vzdělávání, zdraví i dětské duši: akce pro veřejnost

Velký ohlas zaznamenala přednáška známého lektora osobnostního rozvoje a spisovatele pana **Marka Hermana** – *Ochutnávka selského rozumu*, která zcela zaplnila hořické kino. Diváci odcházeli s podněty k zamyšlení nad rodičovstvím, výchovou i vlastním životním nastavením. Neméně silné emoce přineslo i setkání s psychologkou **Lucií Zarembovou** na téma *Duševního zdraví dětí*, které naplnilo divadelní sál radnice městského úřadu v Hořicích. *O zdravém stravování a zdravém životním stylu dětí a dospívajících* pohovořil ve svém semináři známý výživový specialista **Petr Havlíček**.

Vzdělávání pedagogů: od komunikace po moderní technologie

Pedagogové se mohli zúčastnit několika odborných workshopů a seminářů. **Stanislava Emmerlingová** (speciální pedagog, lektor a terapeut; věnuje se předáváním zkušeností při řešení neurovývojových poruch) vedla přednášku na téma *Budoucí úspěch předškoláka*, zatímco **David Čáp** se zaměřil na *Komunikaci s rodiči a práci s problémovým žákem*. Velký zájem vzbudil i praktický kurz práce s grafickým programem **Canva**, který vedl **Michal Brázda**. Pět pedagogů absolvovalo intenzivní rozvojový kurz *Učitel koučem* v Libchavách, zaměřený na moderní koučovací přístup k výuce.

Žáci objevovali vědu, matematiku, zkoumali vodu a zajímali se o sochařství

Pro žáky bylo připraveno hned několik vzdělávacích programů a zážitkových akcí. Během jednoho týdne navštívilo pět škol mobilní polytechnické laboratoře – **EDUBUS** s programy jako digitální mikroskopie, práce se suchým ledem nebo robotika. Ve spolupráci s osmiletým gymnáziem proběhlo pro žáky 4. a 5. tříd interaktivní **vědecké dopoledne** „Hrajeme si s vědou“.

V první polovině roku 2025 zaujala žáky úniková hra *Záhada ztracených čísel*, která

zábavnou formou prověřila logické myšlení a spolupráci žáků. Zúčastnilo se jí více než 800 žáků ze zapojených škol.

Děti z mateřských škol se zapojily do projektu „**Ahoj socho**“, jehož cílem bylo přiblížit dětem svět sochařství a kamenictví. Projektem provázely tematické pracovní listy a výtvarné aktivity zaměřené na poznávání tvarů, materiálů a významu soch ve veřejném prostoru. Součástí projektu byla i exkurze do Střední umělecké – průmyslové školy sochařské a kamenické v Hořicích, kde měly děti možnost vidět skutečné sochaře při práci, vyzkoušet si jednoduché techniky opracování kamene a prohlédnout si sochařský ateliér. V rámci projektu vznikly „*Stezky za sochami pro malé objevitele*“, které si můžete volně stáhnout v elektronické podobě na našich webových stránkách www.maphořice.cz.

Environmentálně zaměřený projekt, tentokrát určený pro žáky základních škol, nesl název „*Voda a uhlíková stopa*“. Žáci se během projektových dnů zabývali významem vody v přírodě a každodenním životě. Učili se, jak množství vody potřebujeme pro výrobu čokolády, piva nebo pro osobní spotřebu, rozeznali vodní orchester, vyzkoušeli vodní hrátky a pořádali průzkumnické výpravy k prameni nebo studánce.

K 100. výročí objevení Věstonické venuše byla vyhlášena a následně vyhodnocena literární a výtvarná soutěž pro žáky základních škol. Tématem umělecké výzvy bylo „*Není Venuše jako Venuše*“ aneb víte, co je ve hvězdách, a jak to bylo před sto lety ve Věstonicích? Přesvědčili jsme se, jak rozmanitě může být vnímána Venuše – ať už jako planeta, bohyně krásy, nebo zcela originální představa z dětské fantazie. Každé odevzdané dílo je jedinečné a nese osobitý pohled mladých umělců.

Poezie v hlavní roli: recitační soutěž s podporou Jiřího Žáčka

Velmi pozitivní ohlasy zaznamenaly také recitační přehlídka „*Když se řekne básnička*“, které proběhly ve dvou termínech – pro žáky

EDUBUS

foto MAS Podchlumí, z.s.

plně organizovaných (velkých) základních škol a pro malotřídní školy. Letošní přehlídka zpestřila i zdravice známého českého básníka **Jiřího Žáčka**, který poslal účastníkům povzbudivý vzkaz:

*Čtete poezii, ať vás život baví,
čtete poezii, zlepší vám to zdraví,
čtete poezii, zaženete nudu,
čtete poezii – a já taky budu!*

*Všem recitátorům z Hořic
srdečné díky posílá Jiří Žáček*

Mgr. Stanislava Emmerlingová, *Budoucí úspěch předškoláka*

MAP pokračuje: společně za kvalitnější vzdělávání

Nedílnou součástí je i strategie MAP do roku 2028. Na její podobě se mohli podílet zástupci škol, obcí i široká veřejnost. Dokument tak vznikal otevřeně, s ohledem na skutečné potřeby území.

Projekt MAP pro ORP Hořice jasně ukazuje, že vzdělávání může být živé, praktické, propojující a především smysluplné. Do budoucna je připraven ve své činnosti pokračovat.

:: Tým projektu MAP pro ORP Hořice IV
reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008285

Ing. Petr Havlíček, *Zdravé stravování a zdravý životní styl dětí a dospívajících*

Recitační přehlídka *Když se řekne básnička*

Marek Herman, *Ochutnávka selského rozumu*

Úniková hra, *Záhada ztracených čísel*

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

JAK POKRAČUJE KOMUNITNÍ PRÁCE NA OBCÍCH?

Před více jak dvěma lety jsme v rámci projektu **OPZ+ v MAS Podchlumí** začali pracovat komunitní metodou v obcích Vysoké Veselí a Sběř, kde se nachází sociálně vyloučené skupiny obyvatel. **Metoda komunitní práce**, kterou uplatňujeme, vychází z více jak patnáctileté terénní praxe a výzkumů Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity. V ČR je však tento přístup stále neobvyklý. Základním principem komunitní práce je tzv. zplnomocnění. Jinými slovy zapojujeme členy komunity do plánování, organizace i realizace akcí, podporujeme jejich samostatnost, a tím nahrazujeme pasivní, poskytovací přístup. Níže vám přinášíme rozhovor s manžely Berkovými, kteří se s naší podporou začali věnovat volnočasovým aktivitám pro děti a náctileté.

Mimo výše uvedené obce, jsme v posledním roce byli opakovaně k vidění v Hořicích, kde jsme se vloni na podzim zapojili do akce **Zažít město jinak**. Za pomoci pocitové mapy jsme zjišťovali, jak se lidem ve městě žije, kde se rádi schází nebo naopak, která místa by potřebovala proměnu. Informacemi, které jsme posbírali, jsme se následně zabývali v průběhu zimy na třech veřejných setkáních a naše spolupráce s organizátorkami akce **Zažít**

Pocitová mapa na akci Zažít Hořice jinak

Hořice jinak pokračuje i nadále, neboť letošním celorepublikovým tématem je „Síla komunit“.

Nesmíme také opomenout několikero setkání pro seniory a neformálně pečující osoby v Butovsi, Volanicích nebo Hořicích. Někde jsme setkání pojali jako přátelské posezení při kávě, jinde jsme přizvali lektorky k tématům první pomoci, vhodného stravování nebo zdravé chůze s holemi. V neposlední řadě je třeba zmínit i naše komunitní tábory, které běží ve

Příměstský tábor v Žereticích

spolupráci s obcemi, školami či jinými organizacemi už třetím rokem našeho projektu. Tábory se těší velké oblibě, letos jsme koordinovali celkem 13 turnusů v obcích od Milovic po Konecchlumí a od Miletína po Vysoké Veselí. Mohli jsme tak podpořit stovky pracujících rodičů, kteří hledají o prázdninách smysluplné trávení volného času pro své děti, a také posílit propojování místních komunit, které se na plánování a průběhu táborů významně podílejí.

:: Tým projektu OPZ+ v MAS Podchlumí
reg. č. CZ.03.02.01/00/22_008/0000009

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

„ZAČALI JSME OD NULY – DNES MÁME TÝM, SPOLEK I NOVOU NADĚJI“

Přinášíme vám rozhovor s manžely Nadou a Markem Berkovými z Vysokého Veselí, kteří v rámci komunitních aktivit dobrovolně věnují svůj čas místním dětem a mládeži.

Jak to všechno začalo? Co Vás zvedlo ze židle?

N. Berková: Já jsem od toho navezla manžela. Nejdříve přišli kluci od sousedů, pak moji kluci a nakonec vy (komunitní pracovnice), a to nás nakoplo.

M. Berko: Kluci přišli po promluvě s vámi, ale to se mi ještě nic začínat nechtělo. Měl jsem hodně práce a neuměl jsem si to představit. Později mě ale přesvědčili. Chtěl jsem, aby se kluci přestali poflakovat po městě a měli kam jít. Hodně tomu pomohl i rozhovor přímo s vámi.

Fotbal byl jasná volba?

Zkoušeli jsme taky florbal, box, ale fotbal byl hlavní. Vlastně je to futsal, halová varianta pro 5 hráčů plus brankář.

Kde jste sehnali hráče?

Oslovili jsme spolužáky našich dětí, a pak se to rozkřiklo a kluci se začali hlásit sami. No a díky tomu, že se na tréninky chodily dívat některé holky, vznikl další rok taneční kroužek právě pro ně.

Jaké byly začátky?

Bylo to těžké, hlavně disciplína a chování dětí. Nešlo jen o hraní fotbalu, ale i o chování. Ve Veselí jsme se poprvé sešli o letních prázdninách na venkovním hřišti, až do podzimu jsme trénovali dvakrát týdně. V zimě jsme se domluvili s paní ředitelkou a začali trénovat ve školní tělocvičně. Důležité bylo hlavně změnit chování dětí a nastavit jim nějaký režim. Ale i fotbalově se hodně zlepšili ve srovnání se začátky a máme fakt nadané kluky.

Daří se vám zapojovat i ostatní? S kým spolupracujete?

Když jsme pořádali turnaj, bylo to potřeba nahlásit starostovi a domluvit se s TJ Sokol kvůli půjčení hřiště. To našetřít nebyl problém. Připravili jsme letáčky, dali vědět do školy, akce byla otevřená pro všechny. Na turnaj přijelo 12 týmů a i s diváky tu bylo asi 200 lidí. Zpětná reakce od kluků i od trenérů byla pozitivní, do teď mluví o dobré organizaci. Sehnal jsem si kamaráda, který mi s tím pomohl a s ním jsme spolupracovali nejen na turnaji, ale průběžně konzultujeme i pravidla fotbalu nebo třeba zdravotní pomoc na zápasech. Samotné trénování fotbalu je hlavně na mě, o tancování se stará manželka a teď to vypadá, že jí pomůžou další dvě maminky.

Jaké jsou největší výzvy, s kterými se potýkáte?

Těch výzev je víc. Je to nestabilita lidí, kteří se chtějí zapojit, ale nevydrží dlouho, a pak taky finance. První míče a dvě sady dresů jsme kupovali s manželkou ze svého a ze svého zatím

dotujeme i dopravu na turnaje. Část vybavení se nám podařilo získat i jinak. Narazil jsem třeba na Facebooku na soutěž „Kdo začal od nuly“. Napsal jsem náš příběh a vyhráli jsme to. Dostali jsme díky tomu další sadu dresů i pro menší kluky. Velkou změnou pak bylo, když jsme se zapojili do celorepublikové soutěže Mongaguá, což nám zajistilo další míče, branky a pomůcky na tréninky.

Kde hledáte inspiraci?

Velkým vzorem je pro mě Lukáš Pulko. On před pár lety založil v Ústí nad Labem fotbalový klub pro děti z vyloučené lokality v Krásném Březně a dnes už pod hlavičkou Mongaguá hraje 17 týmů po celé republice. Vloni jsme se zapojili do jejich „ligy“ a jezdíme pravidelně na turnaje, kde potkáváme další lidi, kteří se věnují dětem jako my.

U koho hledáte podporu?

Velkou podporou je moje žena a taky vy (pozn. komunitní pracovnice). Kdybyste tu nebyly, možná bych to už vzdal. Taky jsme v zimě požádali o grant u Nadace Via. Díky penězům od nich jsme mohli s dětmi podniknout dva výlety, jarní úklid města s opékáním buřty a za zbylé peníze jsme koupili materiál na lavičku k dětskému hřišti.

Letos na jaře jste také založili spolek. Co Vás k tomu vedlo?

Spolek jsme založili kvůli financím. Chtěli jsme mít větší možnost získat dary nebo granty na společné aktivity. Peníze se snažíme získat i jinou cestou. Zkoušeli jsme prodejní stánek s občerstvením, máme v plánu oslovit firmy ve Vysokém Veselí a v Jičíně a taky našeho starostu. Říkáme si, že když můžou od obce dostávat peníze hasiči, zahrádkáři nebo rybáři, tak proč ne my.

Už jste zmínili spoustu aktivit. Můžete tedy shrnout, co všechno vlastně děláte?

Pravidelně trénujeme už dva roky fotbal a od letošního února chodí holky do tělocvičny tancovat. Plánujeme první vystoupení. No a pak máme i jednorázové akce. Z peněz od Nadace Via jsme udělali dva výlety, jeden do romského muzea v Brně. Chtěli jsme, aby děti poznaly naši historii. Občas si společně opečeme buřty a určitě plánujeme další úklid města. Jednou jsme taky byli na víkend na chatě u Holic.

Jaký je Váš cíl?

Chceme prostor pro setkávání. Aby si měly děti kde malovat, dělat úkoly, tancovat. Myslíme ale i na rodiče, aby se mohli připojit. Důležité je, aby děti nedělaly na ulici nepořádek a měly prostor pro využití.

Fotbalový trénink pod vedením Marka Berky

Uvítali byste větší podporu rodičů?

Ano určitě, ohledně dopravy na turnaje, fotbalového vybavení nebo svačin pro děti. Momentálně s námi jezdí dva tátové, naftu ale stále platím ze svého. Proto jsme založili spolek, abychom měli větší šanci získat peníze na běžný provoz kroužků.

Zaznamenal jste nějakou změnu v chování dětí za ty dva roky?

Určitě. Je pro mě důležité, aby se chovaly slušně, když někam jedeme. Samozřejmě vždycky se najde nějaký „šášek“. Když zlobí, dělají kliky. Mám pozitivní zpětnou vazbu i od rodičů, kteří se ptají, co jsem s nimi udělal, že se změnily. Kluci vědí, že když udělají nějaký průser, nepojedou na turnaj. Nemají čas dělat blbosti, stále řeší fotbal. No a holky nám často pomáhají s těmi mladšími. Na výletech se to hodí.

Jak jste se dostal s fotbalem a tancem do Kopidlna?

Kontaktovala mě paní Novotná ze sociálního

odboru a požádala o schůzku. Říkala, že o mně někde slyšela, a poprosila nás, jestli bychom něco nezkusili v Kopidlně. Dohodli jsme se na fotbalu pro kluky a tanci pro holky. Hned nám nabídla prostor bývalé školy, takže máme kde trénovat. Tam se k nám připojila paní Kokyová, která si vzala pod křídla taneční kroužek. V Kopidlně ale zatím působíme krátce, teprve od jara.

Máte za sebou prozatím dvouletou zkušenost dobrovolnické práce s dětmi. Dokázali byste říct, co nového to přineslo Vám?

Máme mnohem větší trpělivost, zbavili jsme se ostychu, já se víc rozmluvil. Naučil jsem se líp komunikovat s dětmi i dospělými, plánovat, musím vést evidenci docházky na tréninky. Je toho hodně. Dřív mě nic nezajímalo, ať si každý dělá vše, jak chce, ale dnes chci pomáhat, nejsou mi jedno problémy ostatních. Zlepšily se vztahy s panem starostou. Osobní vztahy máme s obcí na dobré úrovni, teď bychom potřebovali, aby nás podpořil jako spolek. No a v říjnu nás čeká vzdělávací kurz pro lídry z komunit. Jsme zvědaví, co nás tam čeká.

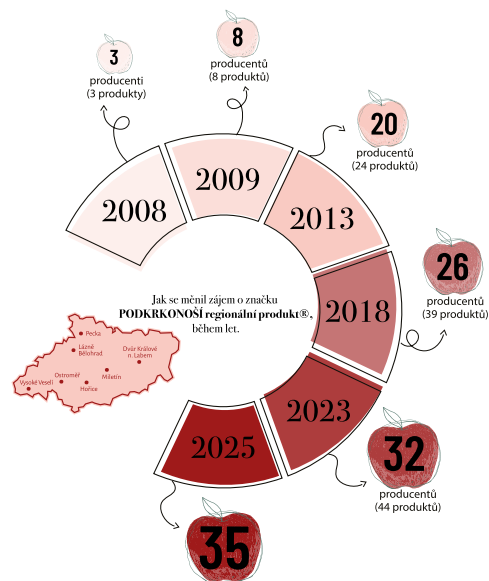
Víkendový výjezd s komunitou a manžely Berkovými

ZNAČKA PODKRKONOŠÍ REGIONÁLNÍ PRODUKT®

Co Vám svým vzhledem připomíná logo značky PODKRKONOŠÍ regionální produkt®? Nic Vás nenapadá? A co třeba otisk palce, daktyloskopická stopa? Stejně jako otisk prstu, vyjadřuje toto logo jedinečnost a nezaměnitelnost našeho kraje.

Trocha historie, když slavíme 20 let od založení MAS Podchlumí.

První aktivity vedoucí ke značení výrobků na území ČR jsou datovány do počátku 21. století. Jako pilotní území pro značení byly vybrány 3 oblasti známé pro své přírodní bohatství a s množstvím místních tradičních výrobků a služeb – národní parky Krkonoše, Šumava a CHKO Beskydy. Psal se rok 2005. Princip značení se osvědčil, a tak se postupně rok co rok přidávala další území. V roce 2008 získali certifikát první producenti z našeho území. Pomyslnou „jedničku“ mají Právě hořické trubičky z Miletína.

Za předešlých 18 let si pro certifikát přišlo již 79 producentů, výrobců, chovatelů či zemědělců a ovocnářů.

Jako koordinátoři značky pozitivně vnímáme rostoucí zájem mladých lidí o filozofii a smysl regionálních značek. V letošním roce jsme měli možnost podpořit dvě studentky, které si pro svou absolventskou práci zvolily právě značku PODKRKONOŠÍ regionální produkt®. Obě slečny ve své práci využily empirické šetření ve formě dotazníku. Ze závěrů těchto anket je kromě jiného zřejmé, že by respondenti přivítali větší dostupnost značených výrobků v běžném prodeji. Shodou okolností se v této oblasti blýská na lepší časy.

VŠÚO Holovousy provozuje ve svém areálu od roku 2016 podnikovou prodejnu. Zde je možné nakoupit především ovoce vypěstované v sadech a plantážích výzkumného ústavu. A tak vedle sortimentu se značkou PODKRKONOŠÍ regionální produkt® jako je med, ovoce, Holovouský Malináč, ovocné stromky a mošty, je možné zakoupit i pálenky, cidery a např. sušené ovoce.

Počátkem letošního roku prošla prodejna rozsáhlou rekonstrukcí, která přinesla nejen nový vzhled, ale i rozšíření prodejní plochy. Nové prostory nabízejí příjemně uspořádané regály se sortimentem zahrnujícím další regionální producenty, nejen s naší značkou (PODKRKONOŠÍ). Místní obyvatelé přivítali možnost každodenního nákupu čerstvého pečiva z pekárny Josef Rýdl, s. r. o. z Lázní Běláhořad.

Zeptali jsme se pana Ing. Tomáše Zmeškala, jednatele společnosti VŠÚO Holovousy, co bylo hlavním impulsem pro rozšíření prodejních

prostor a především nabízeného sortimentu, a dle jakých kritérií vybírá další produkty, které chce zákazníkům nabízet:

„Hlavním motivem k modernizaci a rekonstrukci prodejny byl nárůst nejen stálých zákazníků, ale i nevyhovující stávající prostory. Záměrem bylo novou prodejnu vybavit klimatizací, chladicím pultem a mrazicím boxem. Vybudovali jsme malý příruční sklad a zázemí pro obsluhu prodejny. Tím se zvýšila kultura a kvalita prodeje, kdy nabízené ovoce je uchováno v optimálních skladovacích podmínkách.

Cílem bylo naplnit vizi farmářské prodejny. Proto jsme v interiéru využili designu čistého dřeva a dřevěných bedýnek. Vizualizaci současné prodejny je kolektivním dílem všech, kteří se na rekonstrukci a chodu prodejny podíleli.

Naše nabídka spojuje to nejlepší z naší vlastní produkce s produkty vybraných lokálních

i vzdálenějších výrobců. Hlavním kritériem je nabízet kvalitu a jedinečnost za poctivou cenu. Rozšíření prodejní plochy nám umožnilo nabídnout okolním producentům bez vlastní prodejny prostor k prodeji čerstvých a kvalitních potravin.

Pro sezónu 2025/2026 plánujeme připravit koutek s produkty, které nesou ochrannou známku PODKRKONOŠÍ regionální produkt®.

V textu byly využity informace z <https://www.regionální-znacky.cz/o-nas> a časopisu Vinař/Sadař 3/2025.

Královéhradecký kraj

„TO NEJLEPŠÍ Z PODKRKONOŠÍ“ NA JEDNOM MÍSTĚ: VÝSTAVA REGIONÁLNÍCH PRODUKTŮ NA SLAVNOSTECH HOLOVOUSKÝCH MALINÁČŮ

MAS Podchlumí v loňském roce připravila s podporou a ve spolupráci s VŠÚO Holovousy výstavu produktů nesoucích značku PODKRKONOŠÍ regionální produkt® u příležitosti Slavností

holovouských Malináčů (5. 10. 2024). Jednalo se o kompletní ukázkou všeho, co naše značka PODKRKONOŠÍ nabízí.

Atmosféru vernisáže nabízíme na fotografiích:

ENERGETICKÉ PORADENSTVÍ V MAS PODCHLUMÍ – CESTA K ŠETRNĚJŠÍMU A UDRŽITELNĚJŠÍMU REGIONU

Úspory energie, nižší náklady na bydlení a ekologičtější přístup k životu – to nejsou jen vzdálené cíle, ale konkrétní realita, která se v našem regionu už dnes mění v praxi. MAS Podchlumí, z. s., se od roku 2023 aktivně zapojuje do podpory domácností prostřednictvím programu **Nová zelená úsporám Light (NZÚ Light)**. Díky této iniciativě už stovky obyvatel Podchlumí pocítily skutečný přínos energeticky úsporných opatření – ať už šlo o zateplení domů, výměnu oken či další drobné úpravy vedoucí k výraznému snížení výdajů na energie.

Pomoc těm, kdo ji nejvíce potřebují

Program NZÚ Light, připravený Ministerstvem životního prostředí a Státním fondem životního prostředí ČR, je cílený zejména na **seniory, osoby pobírající invalidní důchod 3. stupně**

a **domácnosti s příspěvkem na bydlení**. V MAS Podchlumí žadatelé nacházejí nejen potřebné informace, ale především **bezplatnou pomoc s celým procesem – od podání žádosti až po finální vyúčtování dotace**.

Díky tomuto přístupu se v našem regionu za pouhé dva roky podařilo podpořit více než **300 domácností**, kterým bylo přiděleno dohromady přes **32,5 milionu korun**.

Novinky roku 2025 – podpora pro všechny generace

Od 20. února 2025 byla spuštěna nová výzva programu **Nová zelená úsporám Light**, která sjednotila podmínky a výrazně zjednodušila proces žádosti. **Dotace se nově vyplácí předem**, což žadatelům umožňuje realizovat opatření bez počáteční investice. **K dotaci je možné**

získat výhodný úvěr se státní podporou a bez nutnosti zajištění.

Program nadále podporuje zejména **zateplení fasád, střech a stropů, výměnu oken a dveří, a nově i fotovoltaiku, výměnu zdroje tepla, větrání s rekuperací** a další úsporná opatření. Za kombinaci více opatření lze získat finanční **bonus**. Program zůstává výhodný především pro seniory a domácnosti s nižšími příjmy, ale nově je dostupný i širší veřejnosti.

Energetický koordinátor MAS – poradce pro celý region

Dalším významným krokem vpřed bylo zavedení **pozice Energetického koordinátora MAS (EnKo MAS)** v září 2024 díky podpoře Ministerstva průmyslu a obchodu. Jeho úkolem je **pomáhat občanům, obcím i podnikatelům**

v orientaci v oblasti úspor energie, komunitní energetiky a dotačních možností.

EnKo MAS **zajišťuje bezplatné poradenství**, šíří osvětu o úsporných opatřeních a koordinuje projekty už ve fázi příprav. Díky této pozici má region Podchlumí silného partnera pro trvale udržitelný rozvoj a přechod k soběstačné a ekologicky šetrné energetice.

MAS Podchlumí pomáhá tvořit budoucnost, která dává smysl – ekonomicky i ekologicky. Přidejte se k těm, kdo už vykročili k úspornějšímu a pohodlnějšímu bydlení.

Kontaktní osoba:

Ing. Šárka Kašparová
tel.: +420 724 247 993

Ministerstvo životního prostředí

Jak to umí v MAS Podchlumí, informační zpravodaj MAS Podchlumí, z. s. | **Vydavatel:** MAS Podchlumí, z. s., Holovousy 39, 508 01 Hořice
Autoři: Autorský kolektiv kanceláře MAS Podchlumí, z. s. | **Náklad:** 2 000 ks